

BOG

IVAN ILJITJS DØD

(/BOEGER/IVAN-ILJITJS-DOD)

Af Lev Tolstoj (/forfattere/lev-tolstoj) (2015)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/](https://bibliotek.dk/da/search/work/))

Log ind (/user/login?destination=/boeger/ivan-iljitjs-dod) for at anmelde
SEARCH_BLOCK_FORM=870970-BASIS%3A51612272&FRAGMENT=CONTENT)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/ivan-iljitjs-dod&title=Ivan Iljitjs død](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/boeger/ivan-iljitjs-dod&title=Ivan%20Iljitjs%20d%C3%B8d))

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/ivan-iljitjs-dod&status=Ivan Iljitjs død+http://litteratursiden.dk/boeger/ivan-iljitjs-dod](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/boeger/ivan-iljitjs-dod&status=Ivan%20Iljitjs%20d%C3%B8d+http://litteratursiden.dk/boeger/ivan-iljitjs-dod))

"Ivan Iljitjs død" er en kort roman fra 1886 af den russiske forfatter Leo Tolstoy. I romanen følger vi Ivan Iljitjs, som efter mange år i provinsen endelig får det job, han ønsker, i hovedstaden Skt. Petersborg. Ivan flytter ind i en ny lejlighed med sin kone og sammen går de igang med at finde sig til rette ligesom de andre russere. Da Ivan skal hænge et billede op, slår han sig slemt og således bliver det starten på en livslang sygdom. I "Ivan Iljitjs død" følger vi den døende mand, der er rædselsslagen for sin egen død.

TAGS: DØDEN (/TAXONOMY/TERM/13728) EKSISTENS (/TAXONOMY/TERM/2614)

ANMELDELSE

12 mar.15

(/users/thomas-ry-andersen)

Af Thomas Ry Andersen (/users/thomas-ry-andersen)
 Skribent

Fuldendt og raffineret fortælling om embedsmanden Ivan Iljit, der ansigt til ansigt med døden reflekterer over sit indholdsløse og meningsløse liv.

Ivan Iljitjs død behandler den ærkerussiske type, embedsmanden, en type som alle "de store russere" på forskellig vis har behandlet, tænk bare på Dostojevskijs kældermand. Det var ved at læse "de store russere", at jeg blev interesseret i litteratur og begyndte at læse regelmæssigt. De står derfor mit hjerte meget nært, og de er alle stort set uden undtagelse altid fremragende læsebekendtskaber.

Ivan Iljitjs er et intelligent og frem for alt ordentligt menneske. Fra en ung alder bliver han tiltrukket af højtplacerede mennesker, hvis fremgangsmåder han efterligner, og som han knytter venskabsbånd med. Efter sin juridiske eksamen får han ansættelse i provinsen som embedsmand hos en guvenør, men stiger hurtigt i gradene til undersejlsdommer. Han arbejder hårdt, men forstår

muligt i grædning og undersøgelsesdommer. Han arbejder hårdt, men forstår

også at more sig – dog altid med anstand. Med karrieren på skinner foretager han det næste logiske skridt og gifter sig med en frøken af god adelsslægt. Herefter belønnes han med en stilling som statsanklager og endnu flere rubler i kassen. Kort sagt, han foretager sig alt, hvad samfundet forventer sig af ham, og han går fra den ene succes til den anden.

Men pludselig en dag falder han ned af en stige, og mærker fra den dag en ubestemmelig og vedvarende smerte i venstre side af maven. Herfra går det ned af bakke, og en lang døds kamp starter. Det er denne døds kamp, som Tolstoj på mesterlig og foruroligende vis evner at beskrive. Liggende på sin divan gør Ivan Iljitjs sig tanker om døden og funderer over grunden til sin lidelse. Hvorfor rammer den netop ham, hvis liv har været kendetegnet ved lovlighed, rigtighed og sømmelighed? Hans liv forekommer ham nu pludselig indholdsløst. Hans familie bliver fremmed for ham, og han lever i frygtelig fortvivlelse og ensomhed. Der er dog én person, der evner at hjælpe ham en smule – den simple, sunde og jævne bonde, Gerasim. Han er med sin stiltfærdige og naturlige filosofi en diametral modsætning til Ivan Iljitjs rige, men indholdsløse liv. Her er det meget tydeligt, at Tolstoj forsøger at omforme sin livsfilosofi, som han bl.a. beskriver i *Om livet* (1885), til kunst. Den moraliserende Tolstoj skinner her, og i det hele taget i hele fortællingen, meget tydeligt igennem. Den moraliserende hang ligger dybt hos Tolstoj. Hans store romaner, *Krig og Fred* og *Anna Karenina*, rummer flere rent moraliserende partier, som mange læsere har svært ved at acceptere. Derfor har man ofte diskuteret om denne tendens hos Tolstoj har svækket kunstneren i ham. I forordet til en tidligere udgave af "Ivan Iljitsj's død" (1945) skriver oversætteren Ejnar Thomassen fx, at læseren selv må dømme om seeren Tolstoj hér ser rigtigt, om han er for langt ude eller han har fast greb om sagen, om han her er sand kunstner eller ej. Jeg sluger det råt – det er en kunstnerisk fuldendt bedrift.

Til det sidste holdt Tolstoj fast i det mægtige, men uskrevede bud: "Du skal ikke lyve for dig selv." Når man har læst om Ivan Iljitjs lange og foruroligende døds kamp, er det om noget dét, læseren uundgåeligt reflekterer over.

Originally published by Thomas Ry Andersen, Litteratursiden.

BOGDETALJER

Andre bøger af Lev Tolstoj

